

فولاد اقلید پارس؛ پروژه‌ای برای تغییر نقشه صنعتی شمال فارس

پروژه فولاد اقلید پارس با پیشرفت کلی ۳۳.۵ درصد و پیشرفت ۶۱.۵ درصدی در بخش زیرساخت‌ها، در مسیر تولید سالانه ۱.۲ میلیون تن آهن اسفنجی قرار دارد؛ طرحی که می‌تواند با ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم و استفاده از پساب شهری، الگویی برای توسعه صنعتی مناطق کم‌آب باشد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ شمال استان فارس در سال‌های گذشته کمتر از بخش‌های مرکزی و جنوبی استان سهمی از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ صنعتی داشته است. اقتصاد بسیاری از شهرستان‌های این منطقه همچنان بر کشاورزی، خدمات و فعالیت‌های خرد استوار است و به همین دلیل، اجرای پروژه بزرگ فولادی در اقلید می‌تواند فراتر از راه‌اندازی کارخانه، بر ساختار اقتصادی منطقه اثر بگذارد. پروژه فولاد اقلید پارس با هدف تولید سالانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن آهن اسفنجی در حال اجراست؛ محصولی که یکی از حلقه‌های اصلی زنجیره فولاد و خوراک واحدهای فولادسازی مبتنی بر کوره قوس الکتریکی به شمار می‌رود.

تازه‌ترین آمار منتشرشده از روند اجرای طرح نشان می‌دهد، پیشرفت کل پروژه تا پایان مرداد ۱۴۰۵ به ۳۳.۵ درصد رسیده است. زیرساخت‌ها و پروژه‌های جانبی سرعت بیشتری داشته و میزان پیشرفت آنها به ۶۱.۵ درصد در مرداد امسال رسیده است. بخش مدیریت و برنامه‌ریزی پروژه نیز نزدیک به ۹۰ درصد پیشرفت دارد. این تفاوت تا حدی ناشی از ماهیت پروژه است. واحد احیای مستقیم بدون تامین آب، برق، گاز، راه دسترسی و سایر زیرساخت‌ها امکان بهره‌برداری ندارد و بخشی از کار در مقطع فعلی بر آماده‌سازی همین زیرساخت‌ها متمرکز شده است.

اقلید در یکی از حلقه‌های اصلی زنجیره فولاد

با تکمیل پروژه، سالانه تا ۱.۲ میلیون تن آهن اسفنجی در اقلید تولید خواهد شد. قرار گرفتن این شهرستان در زنجیره تولید فولاد، اهمیت اقتصادی پروژه را برای شمال فارس بیشتر می‌کند. اقلید از نظر جغرافیایی نیز در موقعیتی قرار دارد که ارتباط آن با استان‌های یزد و اصفهان و مناطق عمده معدنی و فولادی مرکز کشور را تسهیل می‌کند. دسترسی به شبکه حمل‌ونقل، خط ریلی و زیرساخت‌های انرژی از جمله عواملی بوده که در انتخاب محل اجرای پروژه مورد توجه قرار گرفته است. راه‌اندازی کارخانه، در صورت تکمیل زیرساخت‌ها، می‌تواند زمینه فعالیت مجموعه‌ای از خدمات وابسته را نیز فراهم کند؛ از حمل‌ونقل و تعمیرات صنعتی گرفته تا پیمانکاری، تامین قطعات، خدمات فنی و انبارداری.

اثر اقتصادی چنین طرحی تنها به ارزش محصول تولیدشده محدود نیست. تجربه مناطق صنعتی نشان می‌دهد، واحدهای بزرگ زمانی اثر منطقه‌ای بیشتری ایجاد می‌کنند که فعالیت‌های مکمل و خدمات وابسته نیز در اطراف آنها شکل بگیرد.

اشتغال؛ عددی که باید در منطقه دیده شود

بر اساس برآوردها، بهره‌برداری از فولاد اقلید می‌تواند حدود ۲۳۰ شغل مستقیم و بیش از ۷۰۰ شغل غیرمستقیم ایجاد کند. در دوره‌های قبلی اجرای پروژه ارقام بالاتری نیز برای اشتغال مطرح شده بود، اما برآورد جدید تصویری محتاطانه‌تر از ظرفیت اشتغال طرح ارائه می‌کند. برای مردم اقلید موضوع اصلی فقط تعداد مشاغل نیست، مهم‌تر این است که چه سهمی از این فرصت‌ها به نیروهای بومی برسد. صنایع احیای مستقیم به نیروی متخصص در رشته‌هایی مانند برق، مکانیک، ابزار دقیق، بهره‌برداری، تعمیرات و ایمنی نیاز دارند. این پروژه به صورت جدی از نیروهای بومی و ظرفیت‌های منطقه استفاده کرده است و اولویت اشتغال را بر این مبنا قرار داده است.

پساب؛ راه‌حل پروژه برای مساله آب

تأمین آب یکی از مسائل اصلی صنایع فولادی، بویژه در مناطق کم‌آب کشور است. در طرح فولاد اقلید، استفاده از پساب شهری به‌عنوان یکی از منابع اصلی تأمین آب در نظر گرفته شده است. برای انتقال پساب شهر اقلید، خط لوله ۵۰۰ میلیمتری به طول حدود ۱۰ کیلومتر اجرای شده و احداث تأسیسات مرتبط با تصفیه و انتقال آب نیز در حال پیگیری است. این سیاست از ابتدای طراحی پروژه مورد توجه بوده و قرار است وابستگی کارخانه به منابع آب متعارف را کاهش دهد.

انرژی؛ مساله‌ای که می‌تواند زمان بهره‌برداری را تعیین کند

تأمین برق و گاز نیز یکی از عوامل مهم در آینده پروژه است. محدودیت‌های انرژی طی سال‌های اخیر به یکی از مشکلات اصلی واحدهای فولادی کشور تبدیل شده و بسیاری از تولیدکنندگان در تابستان با محدودیت برق و در زمستان با محدودیت گاز روبه‌رو بوده‌اند. در فولاد اقلید، علاوه بر ایجاد زیرساخت‌های برق کارخانه، برنامه احداث نیروگاه خورشیدی نیز مطرح شده است تا بخشی از برق مصرفی مجموعه از منابع تجدیدپذیر تامین شود. نیروگاه خورشیدی بالطبع نمی‌تواند تمام نیاز انرژی یک واحد احیای مستقیم را پوشش دهد، اما می‌تواند بخشی از وابستگی کارخانه به شبکه را کاهش دهد و در دوره‌های محدودیت، نقش کمکی داشته باشد.